

- Navn og adresse må oppgis på innsendte innlegg, også når navnet ikke skal i avisen.
- Innlegg med angrep på privatpersoner må signeres med fullt navn.
- Vi forbeholder oss rett til å kutte i manuskriptene, og innsendte manuskripter blir ikke returnert.

BYGGER UT: Jernbaneverket bruker 1,4 milliarder på rådgivere til nye prosjekter. Her fra byggingen av Lysaker-Sandvika i år.

Foto: JERNBANEVERKET

Ren galskap?

De siste årene har titusener norske arbeidstakere fått sluttpakker. Ikke minst i staten har ulike former for sluttvederlag vært utbredt.

Kanskje det er en av grunnene til at Jernbaneverket nå ligger med brukket rygg?

I 2005 ble det private selskapet Norsk Jernbanedrift startet opp av en gruppe sluttpakke-mottakere. Til sammen hadde arbeidslaget 250 års ansiennitet i Jernbaneverket. Det kostet staten mer enn ti millioner kroner å bli kvitt dem.

SLUTTPAKKER

Per Lindberg

Hans Brundtland

Henrik Hyl-land Uhving

nadene og hvor mange som berøres. For sluttpakkene er ikke bare økonomi, det handler like mye om menneskeskjebner, på godt og vondt.

Ansatte tre ganger: Et av mange eksempler i boken er Bjørn Brenden fra Hamar. I 1997 mottok han sluttpakke sammen med om lag 300 kolleger i NSB. Han utdannet seg til banemontør på statens regning og fikk ny jobb i 2000, denne gang i Jernbaneverket. Men fire år senere var det Jernbaneverkets tur til å nedbemanne, og Brenden fikk enda en sluttpakke – denne gang 19 måneders lønn.

Tre år senere var det likevel behov for ham i Jernbaneverket, og han ble ansatt i staten for tredje gang!

Andre sluttpakkekolleger opp-

rettet egne selskaper og fikk over 7000 kroner dagen for å jobbe for sin tidligere arbeidsgiver, staten.

Galskap?

I boken «Sluttpakkefesten» som lanseres i disse dager, ønsker vi å belyse logikken, eller mangelen på logikk, bak

Eksempler

Norsk Jernbanedrift har deretter solgt sine tjenester tilbake til staten og omsatte i 2009 for rundt 150 millioner kroner. Overskuddet ble på om lag 17 millioner. Dette er et av mange eksempler i boken «Sluttpakkefesten – historien om folkets gygne fallskjerm».

Bakgrunnen: Enkelte bedriftslederes enorme fallskjerm-savtaler på 1980- og 90-tallet fikk mye oppmerksomhet og skapte mye støy. Men samtidig begynte en stille revolusjonen ved at internasjonale oljeselskaper i Norge ga vanlige arbeidere penger for å slutte.

Det startet i oljebyen Stavanger og spredte seg til de fleste områdene av landet, både i det offentlige og i privat næringsliv.

Stavanger Aftenblad anslo i 2008 at norske arbeidsgivere i privat sektor årlig betalte 16 milliarder kroner på sluttpakker til

overflødige medarbeidere. Men det er usikkert om tallet gjenspeiler virkeligheten, ettersom ingen har registrert de totale kostnadene.

Omstridt: Noen bedriftsledere sier sluttpakkene er et uvurderlig verktøy ved nedbemanning, andre mener de er et sykdomstegn i det norske arbeidslivet.

Det er både skrevet og sagt mye om sluttpakker i Norge, men forskningen og registreringen er beskjeden med tanke på kost-

DEBATTEN

- En sluttpakke er en frivillig avtale mellom partene om at arbeidsforholdet avsluttes.
- Vanligvis tilbyr arbeidsgiveren en økonomisk kompensasjon for at arbeidstakeren skal gå ut av arbeidsforholdet.
- Er dette en sunn økonomisk politikk eller galskap, spør forfatterne av boken: «Sluttpakkefesten».

sluttpakkeordningen. Hvorfor betale arbeidere store summer hvis de bare lover en ting: å holde seg borte fra arbeidsplassen? De fleste betraktet toppledernes «gygne fallskjerm» som uforståelig pengesløseri. Men i dag er sluttpakker for vanlige arbeidere nærmest blitt en menneskerett.

Er dette en sunn økonomisk politikk eller galskap? Erfaringene fra Jernbaneverket viser kanskje at det siste er tilfelle.